

Nettverk for forfulgte

Det internasjonale Scholars at Risk-nettverket har siden oppstarten i 2001 sørget for rådgivning, retts hjelp og opphold til akademikere i 121 land.

På oppfordring fra egne studenter skal også norske universiteter og høyskoler nå bidra til arbeidet for forfulgte akademikere, forskere, forfattere og kunstnere. 23. mai i år ble den norske Scholars at Risk-seksjonen lansert. Norske studenter skal ha mye av æren for opprettelsen av en norsk seksjon, heter det i en pressemelding.

Vil legge ned forskningsfondet

Forskningsfondet fungerer ikke etter hensikten, mener NHO, som foreslår å legge ned Fondet for forskning og nyskaping. NHO mener fondet ikke lenger fungerer etter hensikten, fordi stadig mer av avkastningen øremerkes til ulike formål, deriblant norsk deltakelse i EUs forskningsprogram. Statsråd for forskning og høyere utdanning, Tora Aasland, sier at ordningen er utfordrende. De neste ti årene vil lav rente gi lavere utbetalinger fra fondet, og regjeringen arbeider med å finne ut hvordan dette kan kompenseres, skriver Forskerforum.

Innta bloggene

Frank Aarebrot, professor i sammenlignende politikk ved Universitetet i Bergen, mener akademikere må gå til angrep mot islamfiendtlige og rasistiske blogger og konfrontere nettdebattantene med forskningsbaserte fakta.

- Min oppfordring til akademikere er at de må ta sitt formidlingsansvar på alvor og orke å gå i dialog med uakademiske personer på nettet. Dette ansvaret er den største utfordringen vi har på universitetet i dag, uttaler Aarebrot til På Høyden.

Lite grovt forskningsjuks

Snart fire år etter opprettelsen av Nasjonalt utvalg for gransking av redelighet i forskning konkluderer utvalget med lite grovt juks, men en del gråsoneproblematikk. Av totalt tretti saker som er innrapportert er ti blitt avvist, resten er blitt behandlet eller sendt tilbake til behandling ved forskningsinstitusjonen.

- Undersøkelser tyder på at en halv til én prosent av artikler som publiseres, er preget av vitenskapelig uredelighet, sier utvalgsmedlem Ragnvald Kalleberg til bladet Forskerforum.

Norge bak Norden

En ny undersøkelse av nordisk universitetsforskning viser at ingen norske universiteter ligger på topp på noen av fagområdene og ingen av universitets-sykehusene er ledende innen medisinsk forskning.

- Norge har hatt markant høyere vekst enn andre land i publisering, men liten vekst i antall siteringer per publikasjon. Særlig dansk forskning er mer sitert enn den norske, sier forsker ved Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (Nifu), Gunnar Sivertsen, til Aftenposten. Nifu har ledet gruppen som står bak rapporten.

Klinikken legges til fakultetet

Fakultetsledelsen ved Det medisinsk-odontologiske fakultet i Bergen har fremmet forslag overfor fakultetsstyret om at Odontologisk universitetsklinikk innlemmes i Det medisinsk-odontologiske fakultet. Det er ventet at fakultetsstyret fatter endelig vedtak om dette i løpet av høsten.

Da beslutningen om sammenslåing ble fattet i 2007, stilte den daværende fakultetsledelsen krav om at klinikken skulle ligge utenfor Det medisinsk-odontologiske fakultet. Begrunnelsen var at Det medisinske fakultet fra før hadde sin kliniske praksis i helseforetakene, og at universitetet skal drive teoretisk undervisning og forskning fremfor klinikk.

Avdelingsdirektør og klinikk sjef ved Odontologisk universitetsklinikk, Hildur Sæhoel, sier at det først og fremst er viktig å få en avgjørelse og en avklaring.

- Det får vi nå, sier hun, og legger til at det blir svært viktig å få til gode samarbeidsavtaler med fylkeskommunen.

Taper på tellekantsystemet

Tellekantsystemet gjør at flere av fagmiljøene ved Det matematiske-naturvitenskapelige fakultet taper publiseringspoeng når de samarbeider inter-

nasjonalt. Det påpeker instituttleder Johan Lillehaug ved Molekylærbiologisk institutt, i følge På Høyden, ved Universitetet i Bergen.

Innen matematisk-naturvitenskapelige fag er forfatterlister med over hundre medforfattere et ikke uvanlig fenomen. Forfatterlistene viser den store graden av samarbeid i forskningsprosjektene, og illustrerer også hvor problematisk tellekantsystemet er for miljøer som i stor grad deltar i samarbeidsprosjekter, ifølge Lillehaug. Publiseringspoengene blir nemlig delt mellom alle samarbeidspartnerne. Dermed får hver og en dårlig uttelling for å delta i forskningsprosjektene.

- Innen vårt fagfelt er det slik at en god internasjonal profil med samarbeid på tvers av disipliner og landegrenser gjør det vanskelig å bidra til universitetets økonomi, sier han videre.

Han understreker samtidig at det å ikke delta i samarbeidsprosjekter

ikke er et alternativ. Internasjonalt samarbeid i forskingsprosjekter har sterke tradisjoner i realfagene.

– Kravene som stilles til publisering gjør at det er bortimot umulig å sitte på all ekspertisen selv. Vi må søke utover. Hver samarbeidspartner blir en brikke i et stort puslespill. Selv om vi mister publiseringspoeng ved

å samarbeide, betyr ikke dette at kvaliteten på forskningen er dårligere enn den som gir flere publiseringspoeng. Ofte heller det motsatte, sier Lillehaug. Det å trekke inn fagmiljøer utenfra er avgjørende for vitaliteten, mener han.

– Innavl er verste sort, og det er ikke annerledes for vitenskapen. Her fører innavl til utarming og oppløsning av gode miljøer, sier han.

Han mener at forskerne klarer å holde fokus på å gjøre mest og best mulig forskning, og ikke på publiseringspoengene. Tellekantsystemet er likevel et frustrasjonsmoment, ifølge Lillehaug. Få publiseringspoeng ser dårlig ut i statistikker. I tillegg slår det dårlig ut på økonomien, i den forstand at publiseringspoeng gir belønningmidler.

I stedet for publiseringspoeng, foreslår Lillehaug premiering etter evne til å trekke inntekter til universitetet eller bruk av internasjonalt anerkjente evalueringer av kvalitet, som for eksempel impact factor. Han viser også til Storbritannia, der en i større grad ser på nedslagskraft når en skal bedømme kvaliteten på fagmiljøer.

– Tellekantsystemet er et særnorsk fenomen som ikke stimulerer til forskning, slår Lillehaug fast.

Tyggemusklene og håndtrykk

ILL: YAY MICRO.

Tyggsevne har en sammenheng med generell muskelstyrke, spesifikt målt ved styrken av håndtrykk. Det konkluderer japanske forskere med i en artikkel som er publisert i Journal of Oral Rehabilitation, skriver det danske Tandlægebladet.

Studien omfatter nesten 400 personer i alderen 67 til 74 år, som ble inndelt i tre grupper: personer som kunne tygge all slags mat, personer som ikke kunne tygge hard føde, og personer som bare kunne tygge myk eller purert mat.

Forsøkspersonene fikk målt styrken i håndtrykk og etter justering for variable som alder, kjønn, høyde, vekt og tannstatus fant forskeren at styrken av håndtrykk var signifikant lavere hos personer som bare kunne tygge bløt eller purert mat.

PÅ NETT

Reis i Amazonas med Google street view

I samarbeid med organisasjonen Foundation for a Sustainable Amazon (FAS) skal Google ta bilder på Amazonas og Rio Negro nordvest i Brazil, melder BBC. Google vil også gi opplæring i bruk av utstyr til lokale folk i området, og overla-

ILL: YAY MICRO.

ter en del utstyr til dem slik at bildene kan oppdateres. Bilder som blir tatt stiftes sammen slik at brukere av Google Street View kan utforske området i 360 grader.

Prosjektet begynte for to år siden, og det var FAS som tok initiativet til planen om å digitalisere høykvalitetsbilder av Amazonas. Årsaken er at FAS ønsker å vise effekten av dårlig bærekraft og den utstrakte avskogingen i området.

Skal sykle i Amazonas

For Google er prosjektet den største utfordringen Street View har hatt til nå. Utstyret laget for Street View er egentlig laget for å brukes på godt vedlikeholdte veier. Googles ingeniører kommer til å bruke Street View trehjulsykkelen som er laget for å nå vanskelig terreng, som for eksempel Stonehenge i England og Tryvann i Oslo.

– Vi skal sykle langs de smale grusveiene mellom landsbyene i Amazonas, og komme tett opp til hvor sivilisasjonen møter regnskogen. Vi vil også montere utstyret på en båt og ta bilder mens båten driver nedover elven, sier Google i en bloggpost.

Google håper dette vil gi et innblikk i hvordan det er å leve og arbeide i Amazonas.

Kilde: Computerworld.